

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **T. K.**
bytem X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného** ze dne 8. 4. 2019, č. j. 048875/2019/KUSK, sp. zn. SZ_041824/2019/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2019, č. j. 048875/2019/KUSK, sp. zn. SZ_041824/2019/KUSK, a rozhodnutí I. s. š. h. p., o. a s., P., G. R. T. X, ze dne 14. 2. 2019, č. j. 0123/2019/ISSPB, se ruší.
- II. I. s. š. h. p., o. a s., P., G. R. T. X, se ukládá povinnost poskytnout žalobci ve lhůtě 15 dnů od data, kdy jí byl doručen tento rozsudek, informaci požadovanou v příloze č. 1 žádosti žalobce zapsané dne 13. 2. 2019 pod č. j. 0123/2019/ISSPB.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí I. s. š. h. p., o. a s., P., G. R. T. X (dále jen „správní orgán I. stupně“ či „povinný subjekt“), ze dne 14. 2. 2019, č. j. 0123/2019/ISSPB (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla odmítnuta žádost žalobce o informace ze dne 13. 2. 2019 podaná podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 23. 4. 2019 (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).
2. Žalobce namítá, že úvaha žalovaného o zneužití zákona o svobodném přístupu k informacím nemá oporu v právních předpisech a je v rozporu s účelem a smyslem zákona o svobodném přístupu k informacím. Informaci o počtech vedených správních řízeních lze podle tohoto zákona žádat, její poskytnutí nelze podmínit žádným účelem a takový účel není ani na místě zjišťovat. Nedůvodný je též argument žalovaného, že žalobce se domáhá dosud neexistující informace, kterou by bylo třeba teprve nově zpracovat a navíc za jiné časové období, než za které se požadované informace zpracovávají a zveřejňují. Požadavek na poskytnutí informací za jiné časové období rovněž není vytvářením nové informace, pokud povinný subjekt takovými informacemi disponuje. Nepřípadný je rovněž odkaz na Výroční zprávu 2017/2018 povinného subjektu (dále jen „Výroční zpráva“), neboť jednak neobsahuje žalobcem požadované informace a jednak jejím zveřejněním není podle § 10 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“) povinnost poskytovat informace dotčena.
3. Žalovaný též vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, neboť tvrzení povinného subjektu o tom, že požadované informace se nacházejí v jím zveřejněné Výroční zprávě, se nezakládá na pravdě. Výroční zpráva obsahuje pouze jednu z požadovaných informací, a to celkový počet ukončených správních řízení o podmíněném vyloučení. O dalších požadovaných informacích jako např. o počtu zahájených řízení, počtu zastavených řízení, počtu dosud probíhajících řízení atd. výroční zpráva nic neuvádí. Žalobce navrhuje vyslechnout jako svědka ředitelku povinného subjektu k objasnění obsahu Výroční zprávy vzhledem k informacím, které požadoval. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost a vady řízení a požaduje přiznat náhradu nákladů řízení.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že povinný subjekt shromažďuje veškeré informace, s výjimkou informací ekonomických, za rok školní, nikoli kalendářní. Pokud tedy žalobce žádal informace v únoru 2019 za celý kalendářní rok 2018, tyto informace nemohly existovat, neboť školní rok končí až dnem 31. 8. 2019. Dále žalovaný podotkl, že Výroční zpráva informací o správních řízeních pravomocně ukončených podmíněným vyloučením žáka obsahuje. Evidenci v podobě, v jaké ji požaduje žalobce, povinný subjekt nevede a není povinen vést. Znamenalo by to projít veškerou dokumentací žáků, vyhledat jednotlivá rozhodnutí a požadovanou informaci teprve vytvořit. Žalovaný dále odkazuje na čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášena pod č. 209/1992 Sb.), z níž nelze dovodit oprávnění jednotlivce žádat informaci pouze pro svou individuální potřebu, nýbrž pouze za účelem naplnění určitého veřejného zájmu.

5. Takovými případy je dle žalovaného povinnost poskytnout informace novinářům, občanským sdružením či za účelem historického bádání o chování autoritativního režimu s odkazem na rozhodovací činnost Evropského soudu pro lidská práva, konkrétně rozsudek č. 37374/05, *Társaság a Szabadságjogokért proti Maďarsku*, ze dne 14. 4. 2009, body 27, 28 či 35, rozhodnutí o nepřijatelnosti stížnosti č. 19101/03, *Sdružení Jihočeské matky proti České republice*, ze dne 10. 6. 2006 a rozsudek č. 31475/05, *Kenedi proti Maďarsku*, ze dne 26. 5. 2009. Žalobce žádný veřejný zájem neprokázal, a tudíž povinný subjekt neměl povinnost informace poskytnout. Stran testu ústavnosti lze dle žalovaného použít kritéria nastavená Ústavním soudem v nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16. Žalobce neprokázal, že je tzv. „společenským hlídacím psem“ či že hájí veřejný zájem. Požadavek na informace, které mají sloužit pro zpracování vědecké práce pro potřeby žalobce, není „vedením veřejné diskuse“ o veřejném zájmu. Žalobce rovněž neprokázal, že zpracovávaná vědecká práce slouží veřejnému zájmu, a nikoliv zájmu čistě osobnímu či komerčnímu. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, náhradu nákladů nepožaduje.
6. V replice žalobce dodal, že pokud měl prokázat naplnění kritérií, jak je popsal shora citovaný nálezný Ústavního soudu, pak povinný subjekt i žalovaný postupovaly nezákonně, neboť k doložení takových údajů nebyl vyzván ani mu nebyla dána možnost se ke shromážděným podkladům vyjádřit. K dotazu ředitele povinného subjektu na účel žádosti o informace žalobce tento účel, tedy sepsání vědecké práce, sdělil.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil následující relevantní skutečnosti: Dne 13. 2. 2019 obdržel povinný subjekt žádost o informace, ve které žalobce požadoval poskytnutí informací vztahujících se k rozhodovací činnosti ředitele povinného subjektu za rok 2018 podle § 31 školského zákona, a to konkrétně o vylučování žáků ze školy. Konkrétně žalobce žádal poskytnout vyplněním přiložené tabulky počet zahájených správních řízení o vyloučení žáka ze školy v členění na pět bodů, z nichž u dvou žádal další rozdělení podle následujících kritérií:
 - a) Počet řízení skončených usnesením z důvodu, že nebyl důvod pro další vedení řízení (žák se závadného jednání nedopustil).
 - b) Počet řízení skončených usnesením z jiného důvodu (např. žák sám zanechal vzdělání či přestoupil na jinou školu).
 - c) Počet dosud probíhajících řízení.
 - d) Počet vydaných rozhodnutí o podmíněném vyloučení žáka ze školy, v členění na rozhodnutí,
 - proti nimž nebylo podáno odvolání,
 - proti nimž bylo podáno odvolání,
 - u nichž dosud běží odvolací lhůta.
 - e) Počet vydaných rozhodnutí o vyloučení žáka ze školy, v členění na rozhodnutí,
 - proti nimž nebylo podáno odvolání,
 - proti nimž bylo podáno odvolání,
 - u nichž dosud běží odvolací lhůta.
8. Povinný subjekt prvostupňovým rozhodnutím odmítl podle § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím žalobci informace poskytnout s odkazem na § 11 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Odmítnutí odůvodnil jednak tím, že požadované informace jsou veřejně dostupné ve Výroční zprávě na webových stránkách povinného subjektu (X), a jednak tím,

že žalobce neuvedl, k jakému účelu mají požadované informace sloužit. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž uvedl, že odkaz na Výroční zprávu je nedostatečný, neboť informace požadoval za kalendářní rok 2018, zatímco Výroční zpráva obsahuje informace za školní rok 2017/2018, tedy od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2018.

9. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění uvedl, že žadatel (žalobce) se nedomáhá existující informace, ale vyžaduje zpracování informace nové ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť ji požaduje za jiné období, než za které se takové informace zpracovávají a zveřejňují. Dále žalovaný uvedl, že žalobce zneužil zákon o svobodném přístupu k informacím k zajištění podkladů pro svoji vědeckou práci, a dodal, že takové podklady si musí žadatel zajistit formou dobrovolné spolupráce.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

10. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti kterému je žaloba přípustná. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
11. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobce vyjádřil souhlas s vydáním rozhodnutí bez jednání na výzvu soudu v replice a žalovaný na základě výzvy soudu neoznámil svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání. Proto lze mít za to, že s tímto postupem souhlasil. Soud neshledal důvod provádět žalobcem navržený důkaz svědeckou výpovědí ředitelky povinného subjektu, neboť o obsahu Výroční zprávy ve vztahu k požadovaným informacím není sporu a tento důkaz by do řízení před soudem nic nového nepřinesl.
12. Při aplikaci § 16 odst. 5 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 111/2019 Sb., tj. při uložení povinnosti poskytnout požadovanou informaci, rozhodl soud podle právní úpravy účinné v době jeho rozhodování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2018, č. j. 4 As 330/2018 – 57).

Posouzení žalobních bodů

13. Povinný subjekt odmítl poskytnout žalobci informace ze dvou důvodů. Jednak proto, že žalobce neuvedl účel žádosti, a jednak proto, že informace jsou veřejně dostupné ve Výroční zprávě. Náležitosti žádosti jsou upraveny v § 14 zákona o svobodném přístupu k informacím a účel či důvod žádosti mezi ně nepatří. Povinný subjekt tedy nebyl oprávněn požadovat po žalobci uvedení účelu či důvodu žádosti, tím méně jejich absencí zdůvodňovat neposkytnutí požadovaných informací. Pokud žalobce tyto údaje povinnému subjektu či žalovanému poskytl, jak uvádí (ve správním spise o komunikaci s ředitelem povinného subjektu není písemný záznam), učinil tak zcela dobrovolně a nad rámec zákonem požadovaných náležitostí.
14. Zcela mylná je pak úvaha žalovaného o zneužití zákona o svobodném přístupu k informacím žalobcem pro zpracování jeho vědecké práce. Žalovaný nijak blíže nevysvětluje, v čem toto zneužití mělo spočívat. V této souvislosti soud dodává, že sama

skutečnost, že zákon o svobodném přístupu k informacím nevyžaduje uvedení důvodu či účelu žádosti, ještě neznamená, že by nebylo možné ve zcela výjimečným případech poskytnutí informace odepřít s poukazem na princip zákazu zneužití práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2015, č. j. 8 As 12/2015 – 46, č. 3310/2015 Sb. NSS). V posuzovaném případě však žádost o informace ani chování žalobce zaznamenané ve správním spisu žádné známky zneužití práva nevykazuje. Judikatura Nejvyššího správního soudu pak výslovně ve vztahu ke kvalifikačním studentským pracím, kam lze bez jakýchkoli pochybností zařadit i vědeckou práci žalobce, dovodila, že není zneužitím práva na informace a důvodem pro neposkytnutí požadovaných informací, pokud mají sloužit právě k tomuto účelu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 As 112/2015 – 54). V nyní souzené věci jde navíc toliko o počty řízení konkrétního typu a jejich rozčlenění podle procesního stavu ke dni poskytnutí odpovědi.

15. Obstát nemůže ani odkaz žalovaného na závěry vyslovené v nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16. Ústavní soud rozhodoval v této věci na podkladě odlišného skutkového stavu, kdy se žadatel domáhal poskytnutí údajů o výši platů a odměn úředních osob, jež byly snadno identifikovatelné prostřednictvím pracovních míst, jež zastávaly. Došlo zde tedy ke střetu ústavně zaručených práv, a to primárně práva žadatele na informace (čl. 17 odst. 1 Listiny) a práva dotčených osob na ochranu soukromého a rodinného života (čl. 10 odst. 2 Listiny). Pro potřebu vyvážení těchto práv při posouzení proporcionality Ústavní soud konstatoval, že se má přihlídnout také k otázce, zda žadatel o informaci plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídacího psa“ (viz bod 125 citovaného nálezu Ústavního soudu). V nynějším případě se ovšem skutkově jedná o zcela odlišný případ, a to zejména z toho důvodu, že žalobce nežádal o poskytnutí údajů o konkrétně identifikovaných či identifikovatelných osobách, nýbrž pouze anonymních údajů o počtu správních řízení v členění podle jejich výsledku či stavu řízení. K intenzivnímu střetu více ústavně zaručených práv zde tedy vůbec nedošlo, a proto není na místě závěry Ústavního soudu aplikovat.
16. Žalovaný odvolání žalobce dále zamítl s tím, že podle jeho názoru žalobce žádal poskytnutí nových informací ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, na něž se povinnost poskytování informací nevztahuje. V odvolacím řízení tak došlo k tomu, že žalovaný na základě shodných podkladů dospěl k odlišnému právnímu názoru, než jaký zaujal povinný subjekt. Soud nijak nezpochybňuje obecné oprávnění žalovaného jako odvolacího orgánu dospět i za nezměněného skutkového stavu ke stejnému závěru jako správní orgán I. stupně, byť z jiných právních důvodů. Za určitých okolností se však jeho rozhodnutí může takovým procesním postupem stát překvapivým. Otázkou tzv. překvapivých rozhodnutí se zabýval Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 22. 4. 2009, č. j. 7 As 59/2008 – 85, č. 2480/2012 Sb. NSS, v němž uvedl, že změna právního názoru nemůže být pro účastníka řízení překvapivá, neměl-li možnost na změnu předem reagovat, a dále objasnil ústavní souvislosti zákazu překvapivosti rozhodování správních orgánů, a dále tuto problematiku rozvinul např. v rozsudku ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 286/2018 – 34, č. 3837/2019 Sb. NSS, odst. 18 a násl.
17. Žalovaný proto postupoval nepřipustně, pokud o odvolání žalobce rozhodl, aniž mu předtím sdělil, že hodlá zaujmout jiný právní názor než správní orgán I. stupně. Pokud tak chtěl učinit, měl žalobci umožnit, aby se přinejmenším vyjádřil k novému právnímu pohledu na věc. Tím, že takto nepostupoval, odňal žalobci jednu instanci ve správním

řízení a tomu nezbývalo než vnést svoji argumentaci proti tomuto názorovému obratu do řízení před správním soudem. Byť si je soud vědom, že řízení o žádostech o informace je specifickým řízením, v němž neprobíhá klasické dokazování a které je podrobeno zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) jen v rozsahu stanoveném v § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, na odvolací řízení se ustanovení správního řádu použijí. Shora citované závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v posledně zmíněném rozsudku je proto třeba vztáhnout i na odvolací řízení podle zákona o svobodném přístupu k informacím, nemá-li se odvolací řízení zcela vyprázdnit tím, že na názor odvolatele nebude brán zřetel. Protože ale je soud toho názoru (viz dále), že závěr žalovaného o tom, že požadované informace jsou novými informacemi, není věcně správný, není na místě napadené rozhodnutí rušit již pro tuto vadu řízení.

18. Byť povinný subjekt byl jiného názoru, mezi stranami není sporné, že Výroční zpráva neobsahuje žalobcem požadované informace a nepokrývá ani období, za něž žalobce o informace žádal. Plyne to již ze samotné skutečnosti, že žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí podal odvolání a soud si tuto skutečnost z Výroční zprávy, která je součástí spisu, ověřil. Mezi stranami je nyní sporné, zda požadovaná informace má povahu informace nové, tedy informace dosud neexistující, kterou by bylo třeba nově zpracovat.
19. O této otázce uvažil soud takto. Z dikce § 10 odst. 3 školského zákona je zjevné, že poskytování informací subjekty podléhajícími uvedenému zákonu se nevyčerpává tím, že zveřejní výroční zprávu, jejíž náležitosti stanoví § 7 vyhlášky č. 5/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů. Spor není ani o to, že by Výroční zpráva náležitosti podle uvedené vyhlášky nesplňovala. Závěr povinného subjektu o vyřízení žádosti o informace odkazem na své webové stránky, resp. o jejím odmítnutí s poukazem na § 11 odst. 2 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, tak nebyl správný, neboť požadované informace neobsahovala.
20. Nastolenou otázkou vytváření nových informací se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011 – 67, č. 2665/2012 Sb. NSS. Předně dospěl k závěru, že pojem „vytváření nových informací“ je natolik neurčitý, že je třeba při jeho aplikaci ze strany povinných subjektů pečlivě dbát o to, aby byl vykládán ústavně konformním způsobem, tedy způsobem, který nebude nepřiměřeně zužovat rozsah ústavně zaručeného práva na informace. Je tedy třeba ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím vykládat tak, aby se zamezilo takovým žádostem, kterými se žadatelé budou obracet na povinné subjekty například s požadavkem o zaujetí stanoviska v určité věci, provedení právního výkladu, vytvoření či obstarání nové informace, jíž povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat. Ve světle citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu je první podmínka, totiž že požadovanými informacemi povinný subjekt má povinnost disponovat a disponuje, třeba mít za splněnou. Není pochyb o tom, že povinný subjekt rozhodnutími o podmíněném vyloučení a vyloučení žáků a souvisejícími správními spisy je povinen disponovat a žadatelem požadované informace v nich musí být obsaženy.
21. V dalším kroku je třeba se zabývat otázkou, zda jde stále ještě o vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné je žadateli předat v souladu s jeho žádostí, či již o situaci, kdy by taková činnost představovala vytvoření nové informace. V této souvislosti důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb., kterým bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím doplněno ustanovení § 2 odst. 4, uvádí, že předmětné

ustanovení nebrání „vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů“. Jako příklad žádostí o informace mimo sféru zákona o svobodném přístupu k informacím důvodová zpráva uvádí „žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání“. Podpůrně lze odkázat rovněž na čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru, která byla citovanou novelou transponována do zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle citovaného článku lze rozlišovat situace, kdy výtahy z dokumentů nepřekračují „rámec jednoduché operace“ a kdy již představují „nepřiměřené úsilí“. Pokud tedy je možné v zásadě mechanicky požadované informace z disponibilních dokumentů získat, nemůže povinný subjekt poskytnutí takové informace odmítnout. Rozhodujícím kritériem nemůže být pouze pracnost či časová náročnost shromažďování požadovaných informací. Toto hledisko zákon o svobodném přístupu k informacím zohledňuje institutem mimořádně rozsáhlého vyhledání informací. Podle § 17 odst. 1 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím může povinný subjekt vyžádat též úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, a to při splnění určitých, v navazujících ustanoveních specifikovaných procesních podmínek. Nemůže však jen z tohoto důvodu odmítnout požadované informace poskytnout.

22. Shora naznačené úvahy je nyní třeba vztáhnout na souzenou věc a odpovědět na otázku, zda k sestavení žalobcem požadované tabulky by bylo nutné vytvořit novou informaci. Z prvostupňového rozhodnutí nelze zjistit, co by bylo nutné učinit, aby žalobci bylo možné vyhovět, neboť z tohoto pohledu na věc povinný subjekt nenahlížel. Ani v napadaném rozhodnutí se žalovaný podrobněji nezabýval tím, z jakých konkrétních důvodů má za to, že jde o novou informaci. K možnosti získání informací prakticky odkázal na režim spolupráce s povinným subjektem mimo rámec zákona o svobodném přístupu k informacím, čímž se jeho argumentace mýjela s předmětem řízení. Až z vyjádření žalovaného k žalobě lze dovodit, že by shromáždění žalobcem požadovaných informací možné bylo, a to ručním výtahem z odůvodnění jednotlivých rozhodnutí ředitele povinného subjektu. Žalovaný však tuto operaci nepovažuje za prosté vyhledání či jednoduchou kompilaci. Rovněž z postoupení žalobcova odvolání žalovanému lze seznat, že by ředitel povinného subjektu požadované informace bez větších obtíží poskytl, pokud by žalobce zvolil jinou formu než žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Z uvedeného se soudu jeví, že problematický pro správní orgány obou stupňů nebyl ani tak obsah žádosti, jako spíš její forma.
23. Úvahy žalovaného tak lze v tomto ohledu hodnotit jako nedostatečné ve světle shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu. Přitom platí, že úvahy žalovaného, které měly být obsaženy v napadeném rozhodnutí, není možné účinně doplňovat v řízení před soudem cestou vyjádření k žalobě. Soud již výše uvedl, že žalovaný zaujal na povahu informací požadovaných žalobcem jiný právní názor než povinný subjekt, a tímto směrem proto žalobce odvolání nesměroval. Nad rámec již uvedeného tak lze žalovanému vytknout, že se v situaci, kdy dospěl k závěru, že požadované informace mají povahu nových informací ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, nezabýval jednotlivými kroky testu nastaveného Nejvyšším správním soudem a bez podrobnější argumentace uzavřel, že o novou informaci jde. Současně však tato vada nebrání soudu napadené rozhodnutí přezkoumat v rozsahu žalobních bodů. Nadto, koncepce přezkoumávání rozhodnutí vydaných podle zákona o svobodném přístupu k informacím je odlišná vzhledem ke znění § 16 odst. 5 věty druhé uvedeného zákona ve znění zákona č. 111/2019 Sb. Smysl a účel tohoto ustanovení je zjevný, totiž

prostřednictvím soudní ochrany dosáhnout, aby žalobce co nejrychleji obdržel požadovanou informaci v případech, kdy neexistuje zákonný důvod ji neposkytnout, a povinný subjekt ani jeho nadřízený orgán tak neučinily.

24. Soud vyšel ze skutečnosti, že počet rozhodnutí či správních spisů, které by povinný subjekt musel prostudovat, zjevně nepřesáhne číslo dvacet. Lze-li mít za nepochybné, že za školní rok 2017/2018 bylo předmětných rozhodnutí vydáno čtrnáct, lze též mít za vysoce pravděpodobné, že za kalendářní rok 2018 se počet vedených řízení nebude příliš lišit. Za rozhodné skutečnosti soud považuje to, že předmětnými informacemi povinný subjekt nepochybně disponuje, přičemž k vyplnění žalobcem k žádosti přiložené tabulky postačí uvedená rozhodnutí či správní spisy toliko vyhledat a požadované informace z nich zjistit a shromáždit. Byť soud na jedné straně připouští, že v některých případech může být nutné rozhodnutí, popř. s ním související správní spis, prostudovat a následně zpracovat a vyhodnotit, na straně druhé nelze takovou operaci bez dalšího považovat za nepřiměřené úsilí, které by nebylo možné po povinném subjektu požadovat. Žalobce nepožadoval zpracování hodnocení či analýzy vydávaných rozhodnutí, nýbrž žádal sdělit pouhé počty a členění řízení podle v zásadě jednoduchých kritérií. Závěru, že povinný subjekt poskytuje pouze takové informace, které má pohodlně a bez jakékoli další aktivity ihned k dispozici, brání i (soudem již zmíněný) institut mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací. Ten by totiž v případě opačného výkladu nenacházel žádné uplatnění. Pokud k takovému závěru povinný subjekt dospěje, může v souladu s § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím požadovat po žalobci příslušnou úhradu, nemůže však poskytnutí informací odmítnout.
25. Zbývá vyřešit otázku, zda bylo povinností povinného subjektu vést žalobcem požadovanou evidenci i za kalendářní rok, když povinný subjekt i žalovaný shodně argumentují tím, že prakticky veškeré evidence povinný subjekt vede v souladu se školským zákonem za příslušný školní rok, který začíná 1. 9. daného roku a končí 31. 8. roku následujícího. Předně se soud vůbec nebude zabývat nelogickou argumentací žalovaného, že požadované informace v době podání žádosti dosud neexistovaly, neboť školní rok 2018/2019 skončil až 31. 8. 2019. Žalobce srozumitelně vymezil, že informace žádá za kalendářní rok 2018, jinými slovy za období od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018. Dokumentace, kterou vedou školy a školská zařízení podle povahy své činnosti, obsahuje podle § 28 odst. 1 písm. c) školského zákona též doklady o přijímání dětí, žáků, studentů a uchazečů ke vzdělávání, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování (pozn. důraz přidal soud). Takovým dokladem jsou dle názoru soudu nepochybně též rozhodnutí o podmíněném vyloučení a rozhodnutí o vyloučení ve smyslu § 31 odst. 2 a 4 školského zákona.
26. Formální podoba těchto konkrétních dokladů je dána tím, že se v nich rozhoduje ve správním řízení podle § 165 odst. 2 písm. i) školského zákona. V každé takové věci musí být ředitelem povinného subjektu založen a veden spis ve smyslu § 17 správního řádu, který musí splňovat v tomto ustanovení uvedené požadavky. Není tedy pochyb o tom, že povinný subjekt je povinen vést evidenci, z níž je možné požadované informace zjistit a žadateli poskytnout. Argument, že evidence předmětných rozhodnutí je vedena za rok školní, a nikoli kalendářní, nemůže obstát. Úkon, který by musel povinný subjekt provést, spočívá pouze v tom, že do výběru zahrne ta řízení, které byla vedena v požadovaném časovém úseku. Ani v této operaci nelze dle názoru soudu spatřovat nepřiměřené úsilí, které by nebylo možné po povinném subjektu požadovat. Sama skutečnost, že povinný subjekt nevede a ani není povinen vést evidenci přesně v podobě a struktuře požadované

žalobcem, není podstatná. Podstatné je, že evidenční povinnost na předmětném úseku povinný subjekt má a že v ní lze požadované informace nalézt.

27. S ohledem na výše uvedené shledal soud žalobu důvodnou. Proto zrušil pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené i prvostupňové rozhodnutí. Současně soud uložil povinnému subjektu v souladu s § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím ve znění zákona č. 111/2019 Sb. povinnost poskytnout žalobci požadované informace. Lhůtu ke splnění této povinnosti soud stanovil v souladu s § 54 odst. 7 s. ř. s. v délce 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku, což odpovídá lhůtě pro poskytnutí informace dle § 14 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím, přičemž tento rozsudek soud současně zašle i správnímu orgánu I. stupně.
28. Soud jen upozorňuje, že je jen na úvaze žalobce, zda obratem, nejpozději však ve lhůtě běžící pro odpověď správního orgánu I. stupně, svou žádost případně upřesní o údaj, ke kterému datu požaduje informaci ve smyslu přílohy své žádosti rozčlenit (v zájmu srovnatelnosti dat, jež shromažďuje), jinak mu správní orgán I. stupně tuto informaci poskytne v rozčlenění ke dni poskytnutí odpovědi, tj. dle stavu řízení v květnu 2020.
29. Žalobce měl se svojí žalobou úspěch, a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Soud tedy výrokem pod bodem II přiznal žalobci náhradu nákladů řízení účelně vynaložených na uplatnění práv u soudu. Ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč za podání žaloby. S ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 – 79, č. 3344/2016 Sb. NSS, soud ve správním soudnictví nemůže přiznat procesně nezastoupenému žalobci náhradu nákladů řízení stanovenou paušální částkou podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, nýbrž vychází z nákladů, jejichž vynaložení žalobce soudu prokáže (§ 57 odst. 1 s. ř. s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto soudním řízení vznikly a které soudu prokázal, činí 3 000 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 3 000 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k jeho rukám.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 29. dubna 2020

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu